Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0424U000271

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-10-2024

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МОН України № 1721 від 10.12.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Толмач Марина Сергіївна
2. Maryna Tolmach

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 27.00.03

Назва наукової спеціальності: Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-10-2024

Спеціальність за освітою: Менеджмент організацій

Місце роботи здобувача: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.807.04

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.31.11.19

Тема дисертації:

1. Цифрова компетентність як інтегральна характеристика професійної діяльності бібліотечних фахівців.

2. Digital competence as an integral characteristic of the professional activity of library professionals.

Реферат/анотація:

1. Дослідження присвячене аналізу цифрової компетентності як інтегральної характеристики професійної діяльності бібліотечних фахівців. Доведено, що в умовах цифрової трансформації цифрова компетентність персоналу суттєво впливає на якість та ефективність діяльності бібліотек. Відзначено новий напрям діяльності фахівців щодо розвитку цифрових компетентностей користувачів. Досліджено потреби у розвитку цифрової компетентності бібліотечних фахівців на основі аналізу змісту освітніх стандартів, освітніх програм, рекомендацій фахових об'єднань, результатів опитування працівників бібліотек. Окреслено напрями стратегій удосконалення цифрової компетентності бібліотечних фахівців, що включають визначення потреб, формування середовища навчання, модернізацію змісту підготовки. Розроблено цифрові профілі бібліотечних фахівців для побудови стратегій цифрового розвитку та проєкт рамки цифрової компетентності бібліотечних фахівців. Ключові слова: цифрова компетентність, цифрова грамотність, функції бібліотек, цифрова компетентність бібліотечного фахівця, бібліотечна освіта, інновації, цифровізація, цифрові трансформації бібліотек.

2. The study examines the digital competence of library professionals as an integral component of their work in the context of digital transformation. The goal is to define the structure, content, and strategy for developing digital competence as an essential characteristic of professional activity. The first chapter covers the state of research, source base, and research methods, while clarifying key concepts. The chapter examines how the widespread introduction of digital technologies has transformed libraries, expanded services, and shifted the focus to developing both staff and users' digital literacy. The concept of "digital mentoring" is introduced, describing the role of libraries in supporting users' digital skills. Digital competence is shown to significantly impact the quality of library services, making continuous digital education essential for professionals. This education includes formal, non-formal, and informal learning and encourages lifelong skill development in response to new technologies. The second chapter analyses the content of digital competence and its formation among library professionals, focusing on European integration processes and the harmonisation of national digital competence frameworks with European standards. The study highlights the importance of using the DigComp framework to develop a national framework for digital competence in library professionals. Libraries are shown to play a key role in digital literacy development by providing access to digital infrastructure, educational content, and training opportunities. The chapter emphasises the need for legislative recognition of libraries' expanding educational function, from promoting information literacy to covering all areas of digital competence. The study also analyses the recommendations of international professional associations like IFLA, ALA, and CILIP, concluding that digital competence is a crucial element of professional library activity, directly affecting its relevance and effectiveness. The chapter discusses how digital competence supports library professionals in adapting to challenges such as quarantine restrictions and martial law, and it emphasizes the need for digital leadership in library management and digital strategy development. The third chapter outlines strategies for improving digital competence among library professionals by identifying needs and using innovative educational practices. The study reviews the educational standards for the specialty "Information, Library, and Archival Science" to assess the completeness of digital competence formation based on the DigComp framework. It also highlights the results of a national digital literacy test ("Tsyfrogram") and a survey of more than 200 library professionals, identifying areas for improvement in digital competence development. The chapter explores how modern educational components such as «Digital Storytelling», «Digital Content Design», and «Information Architecture» can strengthen the digital aspect of library science curricula. These components align with current trends in library activities and are supported by innovative teaching methods. The importance of integrating digital technologies into the educational process is underscored, with an emphasis on creating digital educational content. The use of such technologies is presented as essential in the development of relevant and modern educational programs for library professionals. A digital profile is proposed to guide the development of individual strategies for enhancing digital competence, based on the national framework. The study provides a draft framework for digital competence, consisting of three dimensions: areas, descriptors, and proficiency levels. This framework includes areas such as digital literacy, digital collections and resources, digital services, digital technologies in professional activity, digital mentoring, and digital leadership and professional development. The conclusion emphasizes the need for a strategic approach to digital competence development at both the institutional and national levels. It highlights the role of libraries as hubs of digital education and their importance in national digital competency policies. A draft framework for library professionals' digital competence is proposed as a flexible tool to guide the continuous digital education of library staff. Further research is suggested to refine the framework, develop digital profiles for various library professionals, and implement findings in professional development programs. Keywords: digital competence, digital literacy, functions of libraries, digital competence of a library specialist, library education, innovations, digitization, digital transformations of libraries.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку

суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Толмач, М. (2021). Цифрові технології в освіті: можливості й тенденції застосування. Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері, 4(2), 159–171.
- 2. Толмач, М. (2022). Цифрова компетентність бібліотечних фахівців як чинник діяльності бібліотек в умовах цифрової трансформації. Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук, 9, 57–69.
- 3. Толмач, М. (2022). Практики цифрового сторітелінгу для фахівців інформаційної справи. Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері, 5(1), 159–171.
- 4. Chaikovska, O., Tolmach, M., & Bondar, I. (2021, November 8–9). Digital competence training in Ukraine: The dcomfra project experience. In L. G. Chova, A. Lopez, & I. C. Torres (Eds.), 14th International Conference of Education, Research and Innovation (ICERI2021) (pp. 7085–7091).
- 5. Tolmach, M., Chaikovska, O., Kotsiubivska, K., & Trach, Y. (2021, November 8–9). Experience in developing training modules on digital competence. In L. G. Chova, A. Lopez, & I. C. Torres (Eds.), 14th International Conference of Education, Research and Innovation (ICERI2021) (pp. 7265–7273).
- 6. Tolmach, M., Lebid, Y., & Gumeniuk, T. (2021, November 8–9). Digital competence development of the arts education institutions teachers. In L. G. Chova, A. Lopez, & I. C. Torres (Eds.), 14th International Conference of Education, Research and Innovation (ICERI2021) (pp. 7355–7363).
- 7. Tolmach, M. (2021, July 5–6). Online Learning as a Challenge for Art Education. In L. G. Chova, A. Lopez, & I. C. Torres (Eds.), 13th International Conference on Education and New Learning Technologies (EDULEARN21) (pp. 8868–8875). IATED.
- 8. Bondar, I., Chaikovska, O., Tolmach, M., & Trach, Y. (2021, July 5–6). Dcomfra Erasmus+ Project: Ukrainian Implementation Experience. In L. G. Chova, A. Lopez, & I. C. Torres (Eds.), 13th International Conference on Education and New Learning Technologies (EDULEARN21) (pp. 4067–4073). IATED.
- 9. Tolmach, M., Chaikovska, O., Khrushch, S., Kotsiubivska, K., & Trach, Y. (2023). Organization of Training in the Art Education Institution in the Context of the COVID-19 Pandemic. In X. S. Yang, S. Sherratt, N. Dey, & A. Joshi (Eds.), Proceedings of Seventh International Congress on Information and Communication Technology (ICICT 2022) [Conference proceedings] (Vol. 464, pp. 631–639). Springer.
- 10. Tolmach, M., Trach, Y., Chaikovska, O., Volynets, V., Khrushch, S., & Kotsiubivska, K. (2024). Artificial Intelligence in Countering Disinformation and Enemy Propaganda in the Context of Russia's Armed Aggression Against Ukraine. In A. K. Nagar, D. S. Jat, D. K. Mishra, & A. Joshi (Eds.), Intelligent Sustainable Systems. (WorldCIST 2023) [Conference proceedings] (Vol. 828, pp. 145–152). Springer.
- 11. Толмач, М. С. (2017, 6 квітня). «Цифрова» грамотність як ключова компетенція молодих фахівців. В Формування сучасної парадигми менеджмент-освіти у соціокультурній сфері [Матеріали конференції] (с. 70–71).
- 12. Чайковська, О. А., Коцюбівська, К. І., Трач, Ю. В., Толмач, М. С., & Хрущ, С. С. (2019, 18–19 квітня). Виклики до змісту ІТ-підготовки майбутніх фахівців сфери культури в епоху цифровизації. В Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі [Матеріали конференції] (Ч. 2, с. 292–294).
- 13. Толмач, М. С., & Чайковська, О. А. (2019, 18–19 квітня). Впровадження цифрових ініціатив ЄС в Університеті культури. В Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі [Матеріали конференції] (Ч. 2, с. 289–291).
- 14. Толмач, М. С., & Чайковська, О. А. (2020, 22–23 квітня). Національна рамка цифрових компетентностей для освітян. В Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та

бізнесі [Матеріали конференції] (с. 367–371).

- 15. Толмач, М. С., & Чайковська, О. А. (2020). Рамка цифрових компетентностей як інструмент підвищення рівня компетентності вчителів та громадян. В Цифрова економіка та інформаційні технології [Матеріали конференції] (с. 107–109).
- 16. Tolmach, M., Chaikovska, O., & Danieline, R. (2021, 22–23 квітня). Alldigital week as a tool of popularization of digital skills. В Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі [Матеріали конференції] (с. 468–470).
- 17. Толмач, М. С. (2022, 19–20 квітня). Збереження інформаційних ресурсів бібліотек в умовах війни. В Інформаційні технології в соціокультурній сфері, освіті та економіці [Матеріали конференції] (с. 181–183).
- 18. Толмач, М. С. (2022, 20–21 квітня). Європейський досвід вдосконалення цифрової компетентності бібліотечних фахівців. В Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі [Матеріали конференції] (Ч. 2, с. 141–142).
- 19. Чайковська, О. А., & Толмач, М. С. (2022, 20–21 квітня). Структура цифрової компетентності працівників сектору культури. В Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі [Матеріали конференції] (Ч. 2, с. 143–144).
- 20. Чайковська, О., Толмач, М., Хрущ, С., Подгаєцька, В., & Іващенко, О. (2022, 25–26 серпня). Рамки цифрових компетентностей: досвід проєкту dComFra міжнародної програми Еразмус+. В Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення [Матеріали конференції] (с. 405–407).
- 21. Толмач, М. С. (2023, 20–21 квітня). Досвід розробки та викладання освітніх компонент для формування цифрової компетентності майбутніх бібліотечних фахівців. В Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі [Матеріали конференції] (Ч. 2, с. 167–170).
- 22. Толмач, М. С. (2023, 19–20 квітня). Розвиток цифрових навичок із All Digital Week 2023: ключові теми загальноєвропейської кампанії. В Інформаційні технології в соціокультурній сфері, освіті та економіці [Матеріали конференції] (с. 145–147).
- 23. Толмач, М. С. (2017). Методи візуалізації знань. В Інформаційні технології в соціокультурній сфері, освіті та економіці [Матеріали конференції] (с. 282–284).
- 24. Толмач, М. С. (2018, 19–20 квітня). Навички візуалізації даних у структурі цифрових компетенцій. В Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та праві [Матеріали конференції] (с. 292–293).
- 25. Чайковська, О. А., Толмач, М. С., & Овезгельдієв, А. О. (2018). Модернізація ІТ-освіти в Україні: проблеми й перспективи соціокультурної сфери. Культура і мистецтво у сучасному світі, 19, 173–181.
- 26. Danieliene, R., & Tolmach, M. (2019). The Citizens' Digital Competencies and Their Role in the Modern Life. Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері, 2(1), 55–59.
- 27. Толмач, М. С., & Яворський, О. А. (2021, 21–22 квітня). Адаптивний дизайн для успішного просування цифрового контенту. В Інформаційні технології в соціокультурній сфері, освіті та економіці [Матеріали конференції] (с. 82–85).
- 28. Чайковська, О. А., Толмач, М. С., & Закалов, І. О. (2021). Створення безбар'єрного простору в Україні: універсальний дизайн та веб-доступність. Інформаційні технології в соціокультурній сфері, освіті та економіці [Матеріали конференції] (с. 197–200).
- 29. Волинець, В., Толмач, М., & Новицький, Б. (2023). Візуальні ефекти у створенні ігрового освітнього контенту: вплив на сприйняття та мотивацію у навчанні. Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері, 6(2), 261–273.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0124U001231; 0122U001365

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чайковська Олена Антонівна

2. Olena Chaikovska

Кваліфікація: к. пед. н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Загуменна Віра Вікторівна

2. Vira V. Zahumenna

Кваліфікація: к.пед.н., професор, 05.25.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сербін Олег Олегович

2. Oleg O. Serbin

Кваліфікація: д. соц. ком., старший науковий співробітник, 27.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02226139

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 1, Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Новальська Тетяна Василівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Новальська Тетяна Василівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Крилова Оксана Сергіївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна